

TribunPUTRA

Pertanian • Inovasi • Kehidupan

Tengku Permaisuri Norashikin inaugurates Royal Biodiversity Scientific Expedition

By Noor Eszereen Juferi
Photo Marina Ismail

RAWANG, Aug 26 – Tengku Permaisuri Selangor, Tengku Permaisuri Norashikin has inaugurated the Royal Biodiversity Scientific Expedition of the Fraser's Hill Selangor State Park in Hulu Selangor District, Selangor.

Her Royal Highness also launched three books published by Universiti Putra Malaysia (UPM) entitled, 'Enchanted Orchids of Fraser's Hill' by Prof. Dr. Rusea Go (UPM), Dr. Farah Alia Nordin (USM), and Dato' Dr. Mohd Puat Dahalan (JPNS); 'Wonders of Malaysian Orchids: Unveiling Vanilla norashikiniana' by Prof. Dr. Rusea Go (UPM) and Dr. Mohd. Akmal Raffi (UMT); and 'Reflections 25 Years of the Commonwealth Forest Eco Park' a book from Commonwealth

Forest Eco Park (TER) by Sharifah Norizan Syed Isa.

Selangor State Assemblyman, Hee Loy Sian who attended the event on behalf of Selangor Menteri Besar, gave a speech. Also present were UPM Vice Chancellor, Prof. Datin Paduka Dato' Dr. Aini Ideris; Director of Selangor State Forestry Department, Dato' Dr. Haji Mohd Puat Dahalan; Forestry Department Peninsular Malaysia Deputy Director, Dato' Mohd Ridza Awang and Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Gombak, Tan Sri Dato' Paduka Raja Dato' Hj. Wan Mahmood Pa'wan Teh.

The Royal Expedition Programme was held for the first time in Selangor with the aim of collecting, documenting and conducting scientific studies on the diversity of orchids, ornamental plants and medicinal plants that are available in Fraser's Hill Hulu

Selangor State Park.

It was participated by 120 researchers from all over Malaysia led by Prof. Rusea Go who specialises in the field of orchid, medicinal and ornamental plants research. The five-day programme began on 26 August and ended on 30 August 2019.

The data obtained will assist in university research, teaching, learning, consultation as well as enhancing collaborations between UPM and the community and also the Forestry Department towards conservation of natural resources in the forest.

The *vanilla norashikiniana* orchid plants were planted at the Chenta Anggerik, Commonwealth Forest Eco Park and at the Tengku Permaisuri Norashikin Wild Orchid Conservatory Park in Fraser's Hill.

Turn page 3 >

Sultan Mizan officiates 8th Malaysian International Seminar on Antarctica

By Khairul Anuar Muhamad Noh
Photo Noor Azreen Awang

SERDANG, June 18 – Some 200 local and foreign polar researchers, policy makers and postgraduates attended the 8th Malaysian International Seminar on Antarctica (MISA8) where the results of the research on Arctic, Antarctic and the Southern Ocean

were made known by local and international researchers.

MISA which started in 2002 and organised every two years is a platform for researchers to foster and strengthen cooperation in research.

Sultan Terengganu Sultan Mizan Zainal Abidin who is the patron of Yayasan Penyelidikan Antartika Sultan Mizan (YPASM)

officiated the 8th Malaysian International Seminar on Antarctica at Universiti Putra Malaysia (UPM), here.

MISA8 with the theme 'Polar Regions in the Global Climate System' was organised by the Ministry of Energy, Science, Technology, Environment &

Turn page 3 >

3,882 new UPM students enrol in the first semester of 2019/2020 session

By Noor Eszereen Juferi

Turn page 2 >

UPM Vice Chancellor receives Woman Icon Award at CUEPACS 2019 Labour day >3

HAR-GO – An innovation in the implementation of food security system >4

ONOCAT – Innovation to deter stray cats >4

UPM establishes Tan Sri Empiang Jabu's Research Chair for Dayak Women Studies

By Khairul Anuar Muhamad Noh

KUCHING, Aug 1 - Universiti Putra Malaysia (UPM) has set up a Tan Sri Empiang Jabu's Research Chair for Dayak Women Studies through the signing of a Memorandum of Understanding (MoU) with Sarakup Indu Dayak Sarawak (SIDS) here today.

The Sarawak state government has contributed RM5 million to sponsor various activities for the chair to empower Dayak women such as to drawing on the history of SIDS, benchmarking the development of Dayak women for the future and organise courses and trainings for members.

UPM was represented by its Vice-Chancellor, Prof. Datin Paduka Dato' Dr. Aini Ideris while SIDS by its Chairman, Dato Ir. Alice Jawan Empaling. The signing of the MoU was witnessed by Sarawak Chief Minister, Datuk Patinggi (Dr.)

Abang Haji Abdul Rahman Zohari Tun Abang Haji Openg.

The effort to establish Tan Sri Empiang Jabu's Research Chair was spearheaded by UPM's Faculty of Human Ecology, UPM.

Also present at the event were the Dean of the Faculty of Human Ecology, UPM, Prof. Ahmad Hariza Hashim and members of the Faculty

Management Committee.

Prof. Aini expressed hope that the collaboration between UPM and SIDS would kick-start the development and training for SIDS and Dayak women.

"UPM is confident that strategic cooperation with SIDS and Sarawak Government will empower education in Sarawak for the benefits of Sarawakians, particularly Dayak women," she

said.

She said the collaboration was in line with UPM's new commitment to Sarawak in which UPM Bintulu Campus (UPMKB) had received approval to set up a new faculty, the Faculty of Social Sciences & Management, as the addition to its existing Faculty of Agriculture, Science and Technology. - UPM

UPM bags five gold, four silver, four bronze at IUCEL

SERDANG, Aug 22 - Universiti Putra Malaysia (UPM) won five gold, four silver and four bronze medals at the Invention, Innovation & Design on e-Learning (IIDEL) Competition, International University Carnival on E-Learning (IUCEL) 2019 at DeTAR Putra, Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).

Senior lecturer of the Faculty of Computer Science and Information Technology, Assoc.

Prof. Dr. Nurfadhlin Mohd Sharef, won one gold, one silver and one bronze. She bagged the gold medal for her project on Junior Data Scientist e-Portfolio Development through Challenge Based Learning Approach in Data Mining Course, the silver medal for her project on Revolutionizing Learning Environment with Artificial Intelligence and the bronze medal for her work on Education Analytics at UPM

Smart Campus.

Dr. Ahmad Nasir Mohd Yusoff, a senior lecturer from the Faculty of Human Ecology, won one gold and one silver medals. The gold medal received was for his project Active Student Engagement & Improvement in Classroom Teaching Quality Through QR Code Technology and Gamification Activities based on Online and Offline Quizzes.

Senior lecturer of the Faculty

of Agriculture, Dr. Chong Chou Min, won the gold medal for his project GamUDLearn: Integrating Universal Design for Learning (UDL) project and Gamification in Blended Learning.

Senior lecturer Dr. Nurdiana Ahmad Denil, from UPM Bintulu Campus, won a gold medal for her project Innovative Pedagogy by using Knowledge Clips to Enhance Student Learning Experience which was carried out together.

Johan Ismail, a senior lecturer from UPM Bintulu Campus, meanwhile won a gold medal for his project Design and Development of Prototype Mobile Application Integrated with Augmented Reality to Enhance Student Learning Experience.

IUCEL 2019 was organised by UNIMAS in collaboration with the Malaysia E-Learning Centre (MyCeL) and the Head Coordinators of the National E-Learning Council (MEIPTA) - UPM

Over 500 attend National Paddy Farmers Congress

By Nisa Khairina Amirudin
Photo Noor Azreen Awang

SERDANG, Aug 6 - More than 500 participants including paddy farmers, agriculture officers, development officers, research officers, paddy industry policy makers, activists from non-governmental organisations (NGOs), and students attended the National Congress of Paddy Farmers 2019 (PPPK 2019).

The two-day congress themed 'Productive Farmers as Drivers of National Food Security' (Pesawah Produktif Pemacu Sekuriti Makanan Negara), starting 6th Aug was organised by the Institute of Tropical Agricultural and Food Security (ITAFoS), Universiti Putra Malaysia (UPM) in collaboration with Ministry of Agriculture and Agro-based Industry.

The program saw presentation of research papers, Q & A sessions with fellow experts, a sharing session by paddy farmer's icon, a workshop conducted by agriculture experts, and innovative product exhibition by UPM, agriculture agencies, private companies, researchers and students.

Agriculture and Agro-based Industry Minister, Dato'

Salahuddin Ayub said, the purpose of the congress was to provide exposure to all participants, especially farmers and paddy development agents on the latest technology in agronomic aspect and as well as efficient paddy field management.

"Through the expansion of technology, farmers should adapt to the latest technology in paddy management and production in order to increase paddy yield which will consequently increases their income," he said.

UPM Vice Chancellor, Prof. Datin Paduka Dato' Dr. Aini Ideris said, UPM is keen on organising agriculture development based activities, especially for farmers' community nationwide, while various researches as well as developments of new technologies in relation to the -rice sector had been carried put.

Besides countless innovations carried out between 2011 and 2019 such as the new PadiU Putra 1 variety that gave a 10 to 30% increase in paddy yield, she said, UPM researchers had also developed precise agricultural methods such as the unmanned plane or drone technology and an artificial intelligent application to improve the efficiency of paddy field management. - UPM

> From page 1 3,882 new UPM students enrol in the first semester of 2019/2020 session

SERDANG, September 1 - A total of 3882 new local students of Bachelor's programmes in Universiti Putra Malaysia (UPM) will enrol in UPM Serdang Campus and UPM Bintulu Campus for the academic session of 2019/2020, made up of 1190 male students and 2692 female students.

The total number of new students shows an increase of 255 people or 6.5% compared to

last year with 2627 enrolments comprising 1067 male students and 2560 female students.

The vice-chancellor of UPM, Prof Datin Paduka Dato' Dr. Aini Ideris, said that new UPM students will enrol in 83 programmes offered in 16 faculties.

She mentioned that the registration session involves five zones in UPM Serdang Campus and one in UPM Bintulu Sarawak Campus. The registration counters

will be opened from 8.30 a.m. to 4.30 p.m. in all zones..

"A total of 490 international students will also enrol in Bachelor's programmes. The total number of international students shows an increase of 14 people compared to last year with 476 students.

"A new student registration method using web-based e-registration system is developed to ensure the registration

process is done systematically. The e-registration system is one of the first systems used in public universities last year," she said during the press conference here.

Three duplicate programmes in UPMKB will be offered this semester - Bachelor of Forestry Science, Bachelor of Agriculture (Aquaculture) and Bachelor of Science (Human Development and Management), totalling in four Bachelor's programmes in

UPMKB.

Prof. Aini said that 11 people with disabilities and 6 indigenous people will enrol in Bachelor's programmes in UPM.

UPM will also enrol 90 athletes, some of whom are future representatives of Malaysia in the 2019 SEA Games in the Philippines.

The new UPM student-athletes for the academic session of 2019/2020 who will represent

Malaysia in SEA Games 2019 in the Philippines in November are Muhammad Abdul Azim Othman (Artistic Gymnastics), Karishma Loganathan (Netball), Navin A/L Arikrisnasamy (Taekwondo), Jabriella Teo Samuel (Weightlifting), Marceeta Marlyne Marcus (Weightlifting) Nur Afisa Abdul Halil (Recurve Archery), Andre Anura Anuar (Athletics) dan Muhammad Zulfiqar Ismail (Athletics). - UPM

More efforts needed to stop smoking - Minister

By Nisa Khairina Amirudin
Photo Marina Ismail

SERDANG, June 27 – Health Minister, Datuk Seri Dr. Dzulkefly Ahmad, wants Malaysians to continue to support the efforts of creating awareness for a smoke-free lifestyle.

He said the Ministry would continuously support the organisation of such programmes.

“Smoking is not only bad for one’s health and financial state, it also affects productivity, economy and environment of the

society”, he said when opening the Awareness of Smoke-Free Environment Convention in conjunction with the World No Tobacco Day 2019, here.

The convention was organised by the Faculty of Medical and Health Science (FPSK) UPM in cooperation with the Malaysian Council for Tobacco Control (MCTC), Malaysian Medical Association (MMA) and the Ministry of Health. The Dean of FPSK, Prof. Dr. Zamberi Sekawi, and the President of MCTC, Datuk Dr.

Lekhray Rampal, were present at the convention.

The convention was held to create awareness among the public towards the consequences of smoking which has been the primary contributor to fatal cases of about six million people across the globe. The World No Tobacco Day is celebrated on May 31 annually.

Besides that, UPM has also introduced the Stop Smoking Service to help students and staff who wish to quit smoking. – UPM

Tengku Permaisuri Norashikin inaugurates Royal Biodiversity Scientific Expedition

> From page 1

Tengku Permaisuri Norashikin gave her consent to naming the wild orchid as ‘Vanilla norashikiniana’ on 3rd November, 2017 during UPM Convocation Expo.

The new orchid species was first found without any flowers

in 2013 at a Forest Reserve in Peninsular Malaysia during a botanical expedition by a group of UPM botanical scientists and the Selangor State Forestry Department (JPNS).

The *vanilla norashikiniana* orchid plant was later planted at a UPM nursery and began to flower in November 2014. Researchers

took almost three years to verify the discovery of this new species. Meanwhile, the Commonwealth Forest Eco Park (TER) was founded in conjunction with the Commonwealth Forest Conference held in 1993 and has a unique historical value as it symbolises the country’s commitment and ability to conserve forests. – UPM

Sultan Mizan officiates 8th Malaysian International Seminar on Antarctica

> From page 1

Climate Change (MESTECC) with the cooperation of UPM, YPASM and the National Antarctic Research Centre (NARC).

During the opening ceremony, His Majesty presented the YPASM Research Grant worth RM150,000 to Antarctica researchers, Assoc. Prof. Dr. Siti Aqlima Ahmad (UPM), Assoc. Prof. Dr. Siti Aisah Alias (Universiti Malaya), Dr. Wan Mohd Rauhan Wan Hussin

(Universiti Malaysia Terengganu) and Dr. Nur Athirah Yusof (Universiti Malaysia Sabah).

The Sultan also awarded the YPASM Grant for Berth Support worth Pound Sterling 27,500 to Dr. Mohd Shahrul Mohd Nadzir (Universiti Kebangsaan Malaysia) and Dr. Mai Chun Wan (International Medical University).

Director of Antarctic Research Centre, Victoria University of Wellington, New

Zealand, Prof. Dr. Timothy Naish delivered his keynote speech titled ‘What does the Paris Climate Agreement Mean for Antarctica and the Southern Ocean.’

Also present were Terengganu Menteri Besar, Dr. Ahmad Samsuri Mokhtar Energy, Science, Technology, Environment and Climate Change Deputy Minister, Ms. Isnaraissah Munirah Majilis and UPM Vice Chancellor, Prof. Datin Paduka Dato’ Dr. Aini Ideris. – UPM

UPM Vice Chancellor receives Woman Icon Award at CUEPACS 2019 Labour day

By CoSComm

IPOH, May 2 – UPM Vice Chancellor, Prof. Datin Paduka Dato’ Dr. Aini Ideris received a Woman Icon Award at CUEPACS 2019 Labour Day Celebration.

Human Resource Minister,

M. Kulasegaran gave away the award in conjunction with CUEPACS Labour Day Celebration at Indera Mulia Stadium, here.

Prof. Aini received the prestigious award for her contributions to UPM General

Staff Union in which she demonstrated exemplary woman leadership.

Nine other awards from various categories were also presented at the event themed ‘Worker Knowledge and Integrity, the Keys to the Country’s Success’.

UPM – QSR Asnaf Entrepreneurship Development Programme yields positive results

Sponsorship received from QSR Brands for UPM’s involvement in Halfest 2019 worth RM19,764.71. From the left, Asnaf Entrepreneurship Development Programme Implementor, Assoc. Prof. Dr. Anuar Shah Bali Mahomed; General Manager, Department of Shariah and Halal Compliance, QSR Brands, Roslan Saludin; FEP Dean Prof. Dr. Azali Mohamad and Head Project of Asnaf Entrepreneurship Development programme, Assoc. Prof. Dr. Suhaimi Ab Rahman.

By Khairul Anuar Muhamad Noh

SERDANG, September 4 - QSR Brands donated RM50,000 to the Faculty of Economics and

Management (FEP), Universiti Putra Malaysia (UPM) to carry out Asnaf Entrepreneurship Development Programme to assist students from needy

families to develop their business.

FEP Dean, Prof. Dr. Azali Mohamad, said the UPM-

QSR Asnaf Entrepreneurship Development programme aimed at producing successful asnaf entrepreneurs who would become zakat payers instead of receivers to help boost the country’s economy.

“The comprehensive module designed for the first four asnaf entrepreneurs of the UPM-QSR cooperation has succeeded in not only expanding the business of these entrepreneurs, but also allowing one of them to generate a five-figure income,” he said.

Forty students from various faculties at UPM were selected through a four-phase pilot programme. The first two phases involve student selection and knowledge sharing sessions which utilised nine comprehensive modules on entrepreneurship development.

The third and fourth phases involve presentations of business plans by asnaf students and

selection of candidates to receive the circulating capital. Successful candidates are given exposure through industrial visits related to their business scope.

FEP lecturers and trainers from QSR Brands who represent the industry, guided the students in writing and presenting their business proposals.

The four students selected were given a circulating capital of RM6,250 each to start their business. Two of them are FEP students, Nor Hafiza Md Zohir, who runs an oyster mushroom business and Nurul Shahirah Hafit, who runs the sales and distributions of scholarly books business.

The other two students are Noorfarina Amiera Mohamad Zapi from the Faculty of Modern Languages and Communication who runs a ‘Surprise Delivery’ business and Nina Nadira Rosle from the Faculty of Educational

Studies who runs a fitness trainer business.

They were also taken to Cameron Highland to visit a strawberry farm owned by a UPM alumnus.

These asnaf entrepreneurs also took on the challenge of joining Halfest 2019 held at MIECC, The Mines, from 4 to 8 September to expand their business and network through booths sponsored by QSR Brands.

Besides QSR, the Faculty of Food Science and Technology, Halal Product Research Institute and Centre for Management of Waqf, Zakat and Endowment (WAZAN) were also involved in helping the students.

To date, FEP has received multiple grants from QSR Brands amounting to RM200,000 to implement various development programmes for its students and the community. - UPM

ONOCAT – Innovation to deter stray cats

By Azman Zakaria
Photo Noor Azreen Awang

SERDANG – Cats are cute, making them pets among people. Yet many people feel uncomfortable or are extremely scared when cats approach them even though these cats are not stray cats.

The uncomfortable situation with the presence of cats exists because of physical and psychological annoyance.

Physical annoyance is directed to people with allergies, such as asthma, skin allergy, or disease because they are worried that the cats can affect their health.

For others, the psychological or mental annoyance is the main cause. People who are labelled as ailurophobia or gatophobia have extreme anxiety towards cats even when the animals are just passing them.

They have extreme fear towards the animals, and some people will react subconsciously such as screaming although the cats do not harm them.

Now, through the innovation of ONOCAT, these group of people can deter stray cats effectively from approaching them while having a meal at the

eatery. A lecturer and researcher from the Industrial Design Department, Faculty of Design and Architecture, Universiti Putra Malaysia (UPM), Dr. Siti Mastura Md. Ishak, said ONOCAT product is designed using biodegradable material from natural resources infused with a unique odour to deter cats from approaching the wearers.

She added that the biodegradable material of ONOCAT as repellent is produced through a combination of waste (by-product) from local plants, and she and her co-researchers are now at the final stage of the experiment.

This effort is a set to improvise waste materials which have received little attention. Its aromatic capability has the potential to be commercialised safely, cheaply, and effectively.

“The biodegradable material can be used three times, and even if it is used for one whole day, it will still emit a scent.”

“The ONOCAT wearable has a practical design and easy to be used as accessories by clipping them on the pants, shoes, or bags, depending on the creativity and style of the wearer,” she said.

The ONOCAT product is

developed together by a student and researcher, Nurlisa Tajul Rosli.

“The ONOCAT is a slick and fashionable accessory, plus, the product’s weight is lesser than 9gm. It is easy to be used as a personal cat repellent,” said Dr. Siti Mastura.

She also said the innovative design and new material could provide benefits to people with cat issues to deter cats away in a certain range of distance.

ONOCAT is designed as a tool to help adults or children who fear cats.

“This design takes into consideration the traumatic effects on cats which is to deter cats through scent that does not cause psychological or physical disturbance.”

“This approach is natural through the stimulation of olfactory sensory system of cats which will give them a temporary traumatic effect,” she said.

She added the design concept of ONOCAT was inspired by the olfactory epithelium nasal tissue of cat as the odour outlet.

The ‘glow in the dark’ colour is an added value designed to emulate the cat eyes, signifying alertness. – UPM

HAR-GO – An innovation in the implementation of food security system

By Azman Zakaria
Photo Noor Azreen Awang

SERDANG – Researchers from Universiti Putra Malaysia (UPM) have successfully developed HAR-GO Board (HACCP Ready Go), a HACCP board game based on the classic Monopoly game, for the implementation of a food safety management system.

HACCP or Hazard Analysis and Critical Control Point System is an internationally recognised food safety management system tool designed to evaluate and control hazards so that manufacturers can develop an HACCP plan in producing safe

food products.

Thus, the board game will demonstrate the challenges that a HACCP team leader will encounter in developing and implementing a HACCP plan in producing food products.

Head of the researchers group, Assoc. Prof. Dr. Maimunah Sanny, from the Department of Food Science, Faculty of Food Science and Technology, said HACCP is a module taught formally in higher learning institutions.

She said the innovation is a very useful teaching and learning tool, capable of helping students to identify their strengths and weaknesses on the basic

knowledge of HACCP.

There are 13 steps in the development of a HACCP plan.

She said the board game was designed to ensure that seven HACCP principles were introduced and applied correctly out of the 13 steps.

She added that educationists faced the challenge to attract students’ attention during the teaching and learning process.

Therefore, board games such as HAR-GO introduces novelty into the curriculum for fun and interactive learning, suitable to be used as a material for blended learning.

“It also promotes self-

learning in understanding the principles of HACCP as well as active learning through group discussions,” she said.

She said HACCP board game was designed to formatively assess learning among food science and technology students after the module taught prior to the summative assessment.

She said, in the game, players will act as HACCP team leaders and move around the board game to develop a food safety management system for the company they serve.

If they stopped at any Action Box, they would need to take one card that would determine their next action.

The action card requires players to refer to two documents i.e. the ‘Developing HACCP Plan’ document that has been prepared for a series of food products and the Malaysia Standard MS 1480 2019 Food Safety According to Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP) System.

By doing so, students are able to see the way in which requirements of the Malaysia Standard MS 1480 Standards relate to practical application. Therefore, they can better understand the HACCP concepts introduced to them in lectures.

It is also applicable to pharmaceuticals and cosmetics industries.

The HAR-GO board was first showcased during the UPM 2018 Educator Day Exhibition.

Other team members who helped in developing the HAR-GO board are Naziruddin Mat Ariffin, Dr. Radhiah Sukri, Prof. Dr. Jinap Selamat, Nur Amalina Muhamad Darif, Nur Ezzaty Akmal Mohamad Razi, Siti Norazlina Shafie, Huraiyah Shariruzi, Hazwani Malek, Hew Khai Shin, Kuek Su Lee, Farah Zahira Mohd Nadzri, Muhammad Azhar Hasanuddin, Muhd Zulfahmi Zuraimi, Siti Nur Syahirah Ahmad, Nor Amirah Roslan and Nur Amirah Ayob. – UPM

Inovasi laman sesawang bolehkan pelajar lakukan amali secara maya

Oleh Azman Zakaria
Foto Noor Azreen Awang

SERDANG - Penyelidik Universiti Putra Malaysia (UPM) berjaya membangunkan laman sesawang yang menempatkan makmal maya bagi pelajar menjalankan amali secara maya sebelum melakukan amali itu di dalam makmal secara fizikal.

Makmal yang diberi nama 'AsperLabs: an Open Source Virtual Laboratories for Foundation Programme' di Pusat Asasi Sains Pertanian UPM itu, membolehkan pelajar melawat laman sesawang berkenaan

dan menjalankan amali secara maya berpandukan arahan yang diberikan.

Keputusan yang diperolehi akan direkodkan sebagai persediaan sebelum masuk ke makmal. Pelajar juga boleh mengulang amali itu tanpa had sehingga keputusan yang diperolehi adalah memuaskan.

Pelajar kemudian akan menjalankan amali yang sebenar di makmal dan merekodkan keputusan mereka serta dapat membandingkan keputusan yang diperolehi secara maya dan yang di dalam makmal sebenar serta mengenalpasti punca perbezaan

keputusan.

Ketua kumpulan penyelidik itu, Dr. Muhammad Alif Mohammad Latif berkata, pelajar secara amnya seringkali gagal mendapat gambaran yang jelas mengenai hubungkait antara subjek yang dipelajari semasa kuliah dan sesi amali di makmal.

Justeru katanya, inovasi itu akan dapat meningkatkan kefahaman mereka mengenai subjek dan sesi amali yang akan dijalankan di dalam makmal kerana ia berfungsi sebagai persediaan sebelum masuk ke makmal bagi menjalankan sesi amali secara fizikal.

"Dengan menggunakan makmal maya, pelajar akan mendapat keputusan amali terlebih dahulu secara teori, dan kemudian membandingkan keputusan teori dan amali sebenar.

"Ini dapat menjadi penanda aras bagi pengajar dan pelajar untuk menilai tahap pencapaian sesi amali," katanya.

Dr. Muhammad Alif yang juga pensyarah kanan di Pusat Asasi Sains, berkata inovasi itu melibatkan pembangunan sebuah laman sesawang yang menempatkan amali-amali maya bagi empat subjek di Pusat Asasi Sains Pertanian UPM iaitu Fizik, Kimia, Biologi dan Matematik.

Beliau berkata, setakat ini, aktiviti bagi subjek Fizik, Kimia dan Biologi telah berjaya ditempatkan di laman sesawang itu, manakala bagi subjek Matematik, laman sesawang itu akan berfungsi sebagai alternatif kepada kaedah latihan yang seringkali dijalankan di dalam waktu kuliah.

"Inovasi ini adalah yang

pertama seumpamanya di Pusat Asasi Sains Pertanian UPM di mana amali secara maya dan amali sebenar diintegrasikan ke dalam subjek di peringkat pra-universiti," katanya.

Selain empat subjek di Pusat Asasi Sains Pertanian UPM, katanya, subjek-subjek lain termasuk di peringkat ijazah dapat menggunakan kelebihan amali maya untuk meningkatkan kualiti Pengajaran dan Pembelajaran (P&P) dengan kaedah pelaksanaan yang sama.

Beliau berkata, inovasi itu dapat meningkatkan kefahaman pelajar mengenai subjek yang dipelajari di samping menerapkan kesedaran mengenai kelebihan menggunakan komputer di dalam pembelajaran sejajar dengan revolusi industri 4.0.

Katanya, inovasi itu juga boleh diguna pakai oleh guru-guru sekolah, mengikut tahap pembelajaran dan subjek.

Inovasi itu memenangi tempat ketiga Pertandingan Amalan Inovasi P&P Terbaik Fakulti/Pusat 2017, dan memenangi pingat perak pada Putra Innocreative Carnival in Teaching and Learning 2018.

Projek penyelidikan itu bermula pada 1 Ogos 2016 dan tamat 31 Januari 2019. Dua lagi ahli kumpulan penyelidikan itu ialah Pengarah Pusat Asasi Sains Pertanian, Prof. Dr. Norihan Md. Arifin dan Dr. Marina Mohd Top @ Mohd Tah.

Laman web pada masa ini boleh dicapai melalui pautan: <http://asperlabs.tcchem.blog>. Dalam masa terdekat, ia akan dipindah ke pautan www.asperlabs.upm.edu.my. - UPM

MyVetPBL - Alat elektronik pengajaran, pembelajaran untuk pelajar veterinar

Oleh Azman Zakaria
Foto Noor Azreen Awang

SERDANG - Penyelidik Universiti Putra Malaysia (UPM) berjaya membangunkan MyVetPBL, alat elektronik pengajaran dan pembelajaran PBL (pembelajaran berasaskan masalah) untuk pelajar veterinar.

Ia menggabungkan kesemua modul yang berkaitan dengan pelaksanaan PBL iaitu Timbalan Dekan-Akademik, penyelaras/pentadbir kursus, pemudahcara dan pelajar dalam satu pakej.

Ketua kumpulan penyelidik itu, Dr. Wan Mastura Shaik Mohamed Mossadeq berkata ia merupakan sistem pertama yang menggabungkan kesemua modul di bawah satu bumbung.

Kandungan sistem itu termasuk borang masuk/kaji selidik yang perlu diisi oleh pelajar sebelum setiap sesi PBL, cetusan kes dan senario diberi untuk dibincangkan oleh setiap kumpulan, borang berkenaan Fakta, Idea, Masalah Pembelajaran dan Tindakan (FILA), serta rubrik penilaian (dibangunkan mengikut keperluan kursus).

Yang lain ialah borang refleksi yang mengkehendaki pelajar menyatakan pengalaman ketika berusaha menyelesaikan kes masing-masing dan cadangan memperbaiki sistem, borang keluar (tinjauan yang perlu disiapkan oleh pelajar untuk menilai pengetahuan pelajar untuk kes berkaitan), serta analisis statistik bagi membolehkan penyelidik menggunakan keputusan analisis untuk tujuan pembangunan kes baharu dan penerbitan.

Beliau berkata inovasi itu direka untuk kursus berteraskan PBL bagi tahun ketiga hingga kelima program Doktor Perubatan Veterinar.

Katanya, ia untuk membolehkan kemajuan kursus PBL setiap pelajar dijejaki dari tahun tiga hingga lima,

mengurangkan penggunaan kertas dan masa yang diperuntukkan untuk penilaian manual serta membolehkan maklum balas daripada pelajar dan pemudahcara dijalankan secara peribadi bagi memastikan markah penilaian sejawatan hanya dapat dilihat oleh penelaras kursus dan pemudahcara.

Dr. Wan Mastura yang juga pensyarah kanan Fakulti Perubatan Veterinar UPM berkata, inovasi itu diperlukan bagi pengajaran dan pembelajaran kerana pengendalian sesi PBL secara tradisional menuntut persediaan yang memakan masa dan pensyarah harus menghadapi timbunan dokumen penilaian di akhir setiap sesi PBL yang boleh mengakibatkan perasaan kebalan dan tidak produktif yang mungkin menjadikan masalah itu lebih teruk.

Katanya, MyVetPBL mengurangkan kos, masa dan tenaga yang dibelanjakan untuk fotokopi bahan kursus serta mengatasi perkara berkaitan pengulangan arahan, masalah logistik dan kekurangan tenaga kerja sejajar dengan peningkatan bilangan pengambilan pelajar.

"Sistem ini mudah diakses pada bila-bila masa, di mana sahaja di UPM. Ia juga boleh diubah suai untuk memenuhi pelbagai mod PBL yang diamalkan oleh institusi yang berbeza," katanya.

Inovasi ini memenangi pingat gangsa pada International University Carnival on e-learning 2016 dan pingat perak pada International Invention, Innovation and Design 2017.

Selain beliau, ahli-ahli lain dalam kumpulan itu ialah Prof. Madya Dr. Gayathri Thevi Selvarajah, Prof. Dr. Siti Suri Arshad, Dr. Idawaty Ahmad dan Dr. Hazlina Hamdan serta pelajar Lee Tiong Lay, Lim Ween Hwua, Lim Sze Ying, dan Ahmed Mirghani. - UPM

Skyridder – Inovasi Langit Putra banteras iklan haram di tiang lampu

Oleh Hafiza Hussin

KAJANG - Kempen Hijau dan inovasi Universiti Putra Malaysia (UPM) menggunakan alat inovasi Skyridder berjaya membantu komuniti Kawasan Rukun Tetangga (KRT) Taman Sinaran, di sini dalam membuang iklan haram yang dipasang di tiang lampu jalan di kawasan perumahan itu.

Projek inovasi Skyridder yang dihasilkan oleh Kumpulan Inovatif dan Kreatif (KIK), Langit Putra dari Putra Science Park dan Pejabat Timbalan Naib Canselor (Penyelidikan & Inovasi) (TNCPI) UPM itu bermula tahun 2018 bagi menyelesaikan masalah dawai karat dan serpihan bunting yang ditinggalkan pada tiang lampu sekitar UPM.

Skyridder dibangunkan menggunakan barangan terpakai bagi mengatasi masalah kesukaran membuang dawai lama dan serpihan kayu pada tiang lampu selepas gegantung outdoor diturunkan dari tiang lampu.

Ketua kumpulan projek, Asrizam Esam berkata SkyridderTM dapat membantu lebih 8,000 komuniti KRT di Malaysia bagi membentasi iklan haram sekiranya alat ini dapat dikomersilkan nanti.

MPSJ merekodkan lebih 290,000 iklan haram yang dikesan pada 2015.

Katanya, program inisiatif hijau itu melibatkan aktiviti pembuangan dawai lama dan

serpihan kayu yang ditinggalkan di tiang-tiang lampu sekitar taman berkenaan.

Pengerusi KRT Taman Sinaran, Yusoff Masburi berkata beliau berasa beruntung kerana terdapat cadangan daripada UPM untuk menjalin kerjasama dengan komuniti di situ melalui program khidmat masyarakat yang juga boleh membantu meningkatkan kesedaran terhadap inisiatif hijau.

"Ia sekaligus telah membuka mata komuniti di sini mengenai masalah dawai karat dan serpihan sampah yang sering ditinggalkan oleh syarikat atau individu yang meletakkan bunting iklan dan bahan promosi secara haram di sekitar kawasan ini.

"Kami sering mengadakan aktiviti gotong-royong di taman

ini bagi mewujudkan prasarana dan persekitaran yang selamat, bersih serta untuk merapatkan ukhwah dengan komuniti setempat. Bagaimanapun kami tidak menyedari masalah ini menjejaskan pemandangan alam sekitar di kawasan jika tidak dibendung," katanya.

Pengarah program, Nor Liyana Kamarudin yang juga ahli kumpulan Langit Putra pula berkata, kempen inisiatif hijau telah dilaksanakan dari peringkat dalam UPM lagi dengan penganjuran program bebas dawai tahun lalu dan semasa Projek Kesedaran 2019 Peringkat Kebangsaan (Zon Tengah & Selatan): Penggunaan Kertas Kitar Semula.

"Kempen ini merupakan

komitmen berterusan kami selaku warga universiti yang mempunyai sedikit sebanyak kepakaran dan pengalaman dalam inovasi untuk dikongsikan kepada komuniti untuk sama-sama mendapat manfaat.

"Kami juga ingin memberi kesedaran dengan mendidik warga UPM, generasi muda dan masyarakat setempat untuk mengamalkan amalan inisiatif hijau dalam kehidupan seharian," katanya.

Turut hadir ahli jawatankuasa KRT dan ahli kumpulan Langit Putra iaitu Asrizam Esam, Norliyana, Hafiza, Norazlin, Mohd Ma'staillah dan Mohd Hisham dari PSP, Mohd Izzat dari Pejabat TNCPI, dan Shahrman Hashim sebagai fasilitator. - UPM

Penyelidik UPM panel forum pertanian SEARCA

Oleh Dr. Siti Fatimah Mohamad

LOS BAÑOS, 24 Julai – Seramai 66 ahli fakulti dari lapan universiti “Southeast Asian University Consortium for Graduate Education in Agriculture and Natural Resources (UC)” berkumpul di ibu pejabat SEARCA bagi Forum Fakulti UC yang pertama, di sini.

Penyelidik dari lapan universiti yang terdiri daripada Institut Pertanian Bogor, Universitas Gadjah Mada, Universiti Putra Malaysia (UPM),

University of the Philippines Los Baños, Kasetsart University, Tokyo University of Agriculture, National Taiwan University dan Universitas Brawijaya Indonesia berkumpul dan bertukar idea penyelidikan serta mengembangkan strategi perkongsian untuk kerjasama akan datang.

Forum dihoskan bersama oleh SEARCA dan University of the Philippines Los Baños.

Persidangan itu yang bertemakan ‘Menghadapi Cabaran Revolusi Perindustrian Keempat’, mengemukakan empat

penceramah pleno manakala 43 kertas kerja dibentangkan dalam sesi selari di bawah empat subtema.

Penyelidik dari UPM yang membuat pembentangan adalah Dr. Juwaidah Sharifuddin (Fakulti Pertanian), Dr. Siti Izera Ismail (Fakulti Pertanian), Dr. Ahmad Suhaizi Mat Su (Fakulti Pertanian),

Dr. Muhammad Heikal Ismail (Fakulti Kejuruteraan), Dr. Siti Fatimah Mohamad (Fakulti Sains dan Teknologi Makanan) dan Dr. Noris Mohd. Norowi (Fakulti Sains Komputer dan Teknologi Maklumat).

Dr. Juwaidah dan Dr. Muhammad Heikal dijemput bagi sesi meja bulat yang

membincangkan bidang kerjasama strategik penting di kalangan anggota UC.

Antara cadangan yang diutarakan adalah lawatan silang, penyelidikan bersama, penyelidikan mengenai topik yang melangkau sempadan seperti kajian yang melibatkan

Sungai Mekong atau Laut China Selatan, serta lanjutan projek UC semasa iaitu Sarjana Sains dalam Keselamatan Makanan dan Perubahan Iklim (MSFSCC) kepada program Doktor Sains dalam Program Keselamatan Makanan dan Perubahan Iklim (DSFSCC). – UPM

UPMCS - Worldwide Landfills jalin kerjasama hasil biochar daripada serpihan kayu

Oleh Azman Zakaria
Foto Marina Ismail

SERDANG, 6 Ogos - UPM Consultancy & Services Sdn Bhd (UPMCS) dan Worldwide Landfills Sdn Bhd (Worldwide Landfills) menandatangani Memorandum Perjanjian (MoA) untuk projek perundingan pengeluaran biochar (bioarang) daripada serpihan kayu.

Melalui projek itu, bahan buangan (serpihan kayu) yang sedia ada di Worldwide Landfills akan digunakan sebagai bahan mentah untuk pengeluaran biochar.

Serpihan kayu yang dibekalkan oleh Worldwide Landfills itu akan dihantar ke Kompleks Biorefineri UPM untuk proses pengkarbonan bagi menghasilkan biochar menggunakan Teknologi UPM dengan kerjasama Kyushu Institute of Technology, Jepun (Kyutech).

Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan, UPM Holdings Sdn Bhd, Ir Khairul Faizi Khalid menandatangani MoA itu bagi UPMCS, manakala Worldwide Landfills diwakili Ketua Pegawai Operasi (Alam Sekitar) Worldwide Holdings Bhd, Zamri

Abdul Rahman.

Majlis itu yang diadakan di Makmal Teknologi Biomas, Kompleks Biorefineri UPM di sini, disaksikan Ketua Pegawai Eksekutif UPMCS, Dr. Mohd Kamil Yusoff dan Setiausaha Syarikat Worldwide Holdings Bhd, Kamil Suhaimi Baharin.

Turut hadir ialah Naib Canselor UPM, Prof. Datin Paduka Dato’ Dr. Aini Ideris, Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan, Worldwide Holdings Bhd, Datin Paduka Norazlina Zakaria serta penasihat projek dan ketua Kompleks Biorefineri, Fakulti Bioteknologi dan Sains

Biomolekul (FBBS) UPM, Prof. Dato’ Dr Mohd Ali Hassan.

Prof. Aini ketika berucap berkata matlamat projek itu adalah untuk menggunakan bahan buangan bagi menghasilkan produk nilai tambah yang dapat memberi manfaat kepada industri, orang ramai dan alam sekitar.

Norazlina pula berkata, usahasama dengan UPM itu akan membuka laluan pihaknya untuk meneruskan kelangsungan ke arah kelestarian alam sekitar bagi menjaga kepentingan dan kebaikan generasi masa depan. – UPM

UPM sertai CAECW 2019 kukuh hubungan Malaysia - China

GUIYANG, 22 Julai – Universiti Putra Malaysia (UPM) menandatangani empat surat hasrat (Letter of Intent) dengan empat institusi pendidikan China untuk membuka peluang kepada pelajar, ahli akademik dan penyelidik kedua-dua negara meneroka peningkatan pengetahuan dan berkongsi pengalaman secara dua hala di sini hari ini.

Empat institusi yang mendapat sokongan penuh dari Education Malaysia Beijing (EMB) itu ialah Guizhou Polytechnic of Construction, Guizhou Equipment Manufacturing Vocational College, Guizhou University dan Guizhou Light Industry Technical College.

LoI yang ditandatangani sempena ‘12th Edition China-ASEAN Education Cooperation Week 2019’ (CAECW) di Guiyang, China disaksikan oleh Pengarah Bahagian Education

Malaysia, Jabatan Pengajian Tinggi, Kementerian Pendidikan Malaysia, Prof. Dr. Rahmah Ahmad H. Osman dan Pengarah dan Kaunselor Education Malaysia Beijing, Bahagian Pengajian Tinggi, Abdul Aziz How Abdullah.

Sementara itu, Naib Canselor Universiti Putra Malaysia (UPM), Prof. Datin Paduka Dato’ Dr. Aini Ideris berucap dalam majlis pembukaan mewakili Institusi Pengajian Tinggi Malaysia yang mengambil bahagian dalam CAECW.

Beliau berkata aspirasi dan objektif Malaysia ialah untuk meningkatkan kerjasama dalam mobiliti pelajar, pertukaran staf, kerjasama penyelidikan dan penglibatan industri daripada sembilan universiti awam dan swasta Malaysia dengan universiti-universiti terkemuka China. – UPM

Hubungan dua hala UPM - Universitas Padjajaran diperkasa

Oleh Dr. Shafinah Kamarudin

SERDANG, 16 Julai – Seramai 22 orang mahasiswa Universiti Padjajaran (UNPAD), dengan diiringi seorang pensyarah Faisal Syahmurman mengunjungi Universiti Putra Malaysia (UPM) menerusi program Educational Visit to UPM.

Program itu merupakan lawatan balas bagi program International Agriculture Outreach Program 2019 yang dianjurkan oleh mahasiswa UPM Kampus Bintulu Sarawak (UPMKB) dari 1 hingga 14 April 2019.

Tujuan utama program adalah untuk memperkukuh

hubungan dua hala antara UNPAD dan UPM, dan seterusnya sebagai platform kepada mahasiswa UNPAD dan UPM untuk saling bertukar pandangan dan idea khususnya dalam pengajaran dan pembelajaran.

Pensyarah kanan, Jabatan Fizik, Fakulti Sains selaku ketua projek, Dr. Mohd Mustafa Awang Kechik berkata program seperti itu perlu diperluaskan seiring dengan usaha kerajaan dalam memperkasa pendidikan dan pembangunan modal insan di negara serantau terutama dalam mendepani cabaran revolusi industri 4.0.

Program turut dijayakan

oleh mahasiswa dan staf daripada Fakulti Sains, Fakulti Perubatan Veterinar dan UPMKB.

Menerusi Educational Visit to UPM itu, mahasiswa UNPAD dibawa mengunjungi Fakulti Perubatan Veterinar, yang merupakan salah satu fakulti yang terawal dalam penubuhan UPM.

Pensyarah kanan, Jabatan Sains Pra-Klinikal Veterinar, Dr. Tengku Rinalfi Putra Tengku Azizan memberikan taklimat berkaitan program yang ditawarkan di Fakulti Perubatan Veterinar. Delegasi turut dibawa mengunjungi Muzium Anatomi Haiwan dan makmal-makmal pengajaran di sekitar fakulti itu.

Sesitaklimat antara UNPAD dan UPM diadakan di Fakulti Sains yang dikendalikan oleh Timbalan Dekan (Akademik dan Hal Ehwal Pelajar), Fakulti Sains, Prof. Madya Dr. Nor Azwady Abd. Aziz. Turut hadir Dekan, Fakulti Sains, Prof. Dr. Mohd. Basyaruddin Abdul Rahman, Timbalan Dekan (Penyelidikan dan Pengajian Siswazah), Prof. Dr. Zanariah Abdul Majid dan wakil UPMKB Dr. Shafinah Kamarudin.

Delegasi UNPAD turut mengunjungi Jabatan Biologi yang merupakan salah satu jabatan di bawah Fakulti Sains dan melawat Muzium Biologi. Lawatan itu dikendalikan Dr. Mohd Noor Hisham Mohd Nadzir.

Ketua Jabatan Biologi, Prof. Madya Dr. Muskhazli Mustafa menerangkan bahawa pembelajaran dan pengajaran di Jabatan Biologi berteraskan kepada asas Biologi.

Delegasi juga melawat Makmal Penyelidikan Mikologi yang memberi peluang kepada mahasiswa UNPAD mempelajari teknologi terkini yang digunakan di UPM. Lawatan itu dikendalikan Prof. Madya Dr. Nur Ain Izzati Mohd Zainuddin. Meskipun program Educational Visit to UPM merupakan program singkat, namun jaringan kerjasama antara UNPAD dan UPM diharap dapat diteruskan pada masa akan datang sama ada daripada sudut pendidikan, penyelidikan mahupun dalam usaha pembangunan komuniti serantau. – UPM

Tingkat kesedaran kepentingan penyusuan ibu – Hannah

Oleh Nisa Khairina Amirudin
Foto Marina Ismail

SERDANG, 7 Ogos – Jabatan Obstetrik dan Ginekologi, Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan (FPSK), Universiti Putra Malaysia (UPM) menganjurkan Program Sambutan Minggu Penyusuan Susu Ibu Sedunia bertujuan menyebarkan maklumat dan khidmat nasihat kesihatan serta perkongsian pengalaman kepada masyarakat setempat.

Program itu yang diadakan bersempena dengan Minggu Penyusuan Ibu Sedunia (WBW) yang disambut pada 1-7 Ogos setiap tahun, telah dianjurkan sejak 2013 dan merupakan program khidmat tanggungjawab sosial (CSR) jabatan itu.

Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Hannah Yeoh berharap program seperti itu akan dapat meningkatkan lagi

kesedaran dan pengetahuan mengenai kepentingan penyusuan susu ibu.

“Kementerian juga berusaha menyediakan sokongan bagi mendorong para ibu melakukan penyusuan ibu,” katanya.

Naib Canselor UPM, Prof. Datin Paduka Dato’ Dr. Aini Ideris pula berkata, pelbagai kajian telah membuktikan kebaikan menyusukan bayi dengan susu ibu.

Katanya, bagi menyahut dan menyokong saranan Kementerian Kesihatan untuk mempromosikan penyusuan ibu, Hospital Pengajar UPM (HPUPM) komited untuk mencapai matlamat ke arah pengiktirafan Hospital Rakan Bayi.

Antara objektif program itu adalah untuk meningkatkan kesedaran umum khususnya pasangan muda mengenai kepentingan penyusuan ibu, memberikan motivasi dan garis panduan untuk penyusuan

ibu, menyebarkan maklumat dan khidmat nasihat kesihatan khasnya berkaitan wanita kepada masyarakat serta mendekatkan masyarakat setempat dengan staf kesihatan terutamanya daripada HPUPM.

Program Sambutan Minggu Penyusuan Ibu Sedunia 2019 yang bertemakan “Caknakan Ibu bapa, Jayakan Penyusuan” itu diisi dengan pelbagai program seperti forum ‘Eh! Mudahnya Breastfeeding’, peragaan fesyen busana penyusuan, kuiz, kaunseling serta demonstrasi penyusuan dan masakan mesra penyusuan.

Jabatan Obstetrik dan Ginekologi FPSK berkolaborasi dengan Klinik As-Salam dan Pusat Laktasi Kebangsaan serta mendapat sokongan daripada Majalah Pa & Ma, 9 bulan 10 hari serta HPUPM dalam menjayakan program Sambutan Minggu Penyusuan Ibu Sedunia 2019 itu. - UPM

Fakulti Veterinar kongsi ilmu dengan Veterinar Sabah

Oleh Dr. Nur Mahiza Md Isa

KINARUT (Sabah), 3 Ogos - Pensyarah Fakulti Veterinar Universiti Putra (UPM) berkongsi ilmu dengan kakitangan Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sabah (JPVS) pada seminar Herd Health Program and Liver Fluke dan bengkel ‘Hands-on Basic Veterinary Parasitology Diagnosis’ di Pusat Teknologi Daging Sabah (SMTC) di sini.

Program itu mendapat sambutan menggalakkan dengan penyertaan 38 orang kakitangan JPVS dari wilayah Beaufort, termasuk kakitangan Makmal Kesihatan Awam Veterinar dan Makmal Diagnosa Veterinar

Sabah.

Pengurus SMTC, Kadir Umar berkata program itu bermanfaat kepada kakitangan yang terlibat kerana ia memberi pendedahan dan perkongsian pengalaman mengenai pendekatan pelaksanaan pogram kesihatan gerompok dan teknik diagnosa terkini.

Ketua program itu, yang juga Pakar Parasitologi, Dr Nur Mahiza Md Isa pula berkata program berkenaan mendapat sambutan amat menggalakkan daripada kakitangan JPVS yang proaktif untuk menambah kemahiran ilmu dalam bidang haiwan ternakan ruminan.

Antara topik yang

dibincangkan adalah ‘Kepentingan Vaksin Haemorrhagic Septicaemia (HS), pendekatan untuk pelaksanaan pemvaksinan dan penyakit cacing hati pada haiwan ruminan.

Peserta juga mempelajari ilmu diagnosis asas parasit secara ringkas seperti diagnosa ke atas najis dan darah.

Pakar produksi ternakan ruminan UPM, Prof. Madya Dr Lokman Hakim Idris berkata, program itu merupakan pemindahan ilmu merangkumi pengajaran, pembelajaran, penyelidikan dan perkhidmatan yang memperkayakan kualiti modal insan. - UPM

Riau Agriqua, perintis projek komuniti antarabangsa Fakulti Kejuruteraan

Oleh Dr Muhammad Heikal Ismail

TELUK BELITUNG (Indonesia), 25 Jun – Fakulti Kejuruteraan Universiti Putra Malaysia (UPM) dan syarikat perusahaan minyak dan gas yang berpangkalan di Jakarta, EMP Malacca Straits SA telah menjalin kerjasama pengembangan komuniti, untuk petani di Kepulauan Riau, Indonesia.

Pasukan penyelidik UPM dalam kerjasama itu diketuai Dr. Muhammad Heikal Ismail dari Jabatan Kejuruteraan Kimia dan Alam Sekitar, Fakulti Kejuruteraan.

Projek komuniti itu yang dinamakan Riau AgriAqua turut melibatkan kerjasama Sekolah Tinggi Keguruan dan Ilmu Pendidikan (STKIP) Meranti yang menyediakan tapak lokasi. Riau AgriAqua adalah projek komuniti antarabangsa pertama yang melibatkan kepakaran penyelidik dari Fakulti Kejuruteraan, UPM untuk memberikan solusi sistem penapisan air penduduk di Kepulauan Meranti.

Penduduk di situ menghadapi kesukaran mendapatkan sumber air bersih untuk tempoh yang sangat lama. Kedudukan geografinya

yang dikelilingi tanah gambut menyebabkan sumber airnya rata-rata berwarna oren serta berasa masam, dan ia adalah satu-satunya sumber air penduduk.

Air itu digunakan oleh untuk keperluan harian seperti mandi, minum dan membasuh pakaian. Mereka juga menadah air hujan sebagai alternatif untuk mendapatkan sumber air lain.

Pada 21 Mac lalu, Dr Muhammad Heikal membuat tinjauan awal dengan mengambil sampel air di beberapa lokasi di kawasan desa itu yang dapat memberikan gambaran tepat terhadap keseluruhan sistem penapisan air yang akan dipasang pada lawatan fasa kedua kelak.

Lima penyelidik dari Fakulti Kejuruteraan dan empat pelajar termasuk seorang dari Putra Business School menjalankan analisis terhadap sampel air berkenaan, dan berdasarkan penelitian yang dilakukan, beberapa siri sistem penapisan air telah direkabentuk dan digunapakai untuk mengenal pasti keberkesannya. - UPM

153 pelajar sertai Kem Perhutanan

Oleh Nisa Khairina Amirudin
Foto Marina Ismail

PUCHONG, 3 Julai – Seramai 153 orang pelajar tahun satu Fakulti Perhutanan Universiti Putra Malaysia (UPM) dan pelajar lima buah universiti Indonesia menyertai Kem Perhutanan 2019 di Pusat Pendidikan Perhutanan Sultan Idris Shah (SISFEC), Puchong.

Lima universiti Indonesia itu ialah Universitas Hasanuddin, Institut Pertanian Bogor, Universitas Mataram, Universitas Brawijaya dan Universitas Sumatera Utara.

Pengarah Program, Dr. Razak Terhem berkata Kem Perhutanan itu bertujuan mendedahkan pelajar mengenai teori dan kemahiran asas perhutanan serta membentuk kemahiran insaniah pelajar.

“Antara objektif utamanya ialah mengaplikasikan teori yang telah dipelajari, mengasah bakat

kepemimpinan dan membentuk kemahiran insaniah serta psikomotor,” katanya.

Beliau berkata, lima modul digunakan sepanjang program itu iaitu kemandirian hutan, pengurusan hutan, pengeluaran hutan, taman rekreasi dan kembara berkumpulan.

Kem Perhutanan itu yang bertemakan “Combating

Climate Change through Young Foresters” dianjurkan oleh Fakulti Perhutanan (UPM) dengan kerjasama Kementerian Tenaga, Sains, Teknologi, Alam Sekitar dan Perubatan Iklim (MESTECC) dan Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN). Ia turut mendapat tajaan syarikat korporat seperti Brahim’s, Ajinomoto dan Massimo. - UPM

Program SOAP pelajar Kolej 16 ke Thailand

Oleh Melissa Zaila Safira Mamat@Ali

CHIANG MAI (Thailand), 2 Julai – Pelajar Kolej Enam Belas, Universiti Putra Malaysia (UPM) menjalankan Society Awareness Program (SOAP): Smiles Of Lanna Land di Chiang Mai dan Chiang Rai, Thailand untuk mendedahkan pelajar dengan warna warni kehidupan.

Ia adalah siri keenam

program SOAP dan yang kedua ke luar negara selepas ke Kemboja pada 2019. SOAP kali ini menfokuskan kepada golongan kanak-kanak dengan membawa tagline ‘#smilesofChiangRaiKids’.

Pegawai pengiring program, Siti Mahsuri Talib berkata ia tidak tertumpu kepada satu kelompok masyarakat di satu penempatan sahaja tetapi turut memfokuskan pelbagai kelompok seperti masyarakat bukit, muaf, muslim

dan muslim Cina-Thai di sekitar Chiang Mai dan Chiang Rai.

Pengarah program, Melissa Zaila Safira Mamat @ Ali, berkata Bahagian Hal Ehwal Pelajar (BHEP) UPM dan WAZAN turut menyumbang dana untuk program itu.

Penerokaan pelajar di bumi Thailand bermula dengan siri jelajah ke perkampungan masyarakat bukit, Doi Pui Hmong Village di Chiang Mai dan mereka mendekati kanak-kanak di sekitar kampung secara spontan untuk melengkapkan tugas yang diberikan.

Pelajar disambut baik untuk menjalankan aktiviti di kawasan sekolah iaitu Choupoloung School dan Doi Pui Kindergarden. Aktiviti bersama kanak-kanak turut diadakan di Civilize Pittaya School di Chiang Rai.

Pelajar UPM juga berkampung selama tiga hari di Mualaf Centre Mae Chan yang menempatkan pelajar Civilize Pittaya School selama 3 hari bersama 160 kanak-kanak. - UPM

MyVetPBL - Alat elektronik pengajaran, pembelajaran untuk pelajar veterinar >5

UPM sertai CAECW 2019 kukuh hubungan Malaysia - China >6

Tingkat kesedaran kepentingan penyusuan ibu - Hannah >7

97 Julai - September 2019
www.tribunputra.upm.edu.my

TribunPUTRA
Pertanian • Inovasi • Kehidupan PP10540/10/2012/(031020)

Pencapaian

Pasukan sepak takraw raih gangsa peringkat Asia untuk negara

Oleh Muhammad Al Amin

QINGDAO, (China) – Pasukan Sepak Takraw Universiti Putra Malaysia (UPM) yang dipilih mewakili negara memenangi pingat gangsa acara Antara Regu pada 1st Asian Beach Sepak Takraw Championship The West Coast New Area of Qingdao 2019. Kejohanan diadakan di

Qingdao, China pada 7-12 Julai lalu, dan disertai 12 pasukan termasuk dari Thailand, Indonesia, China, Vietnam, Iraq.

Persatuan Sepak Takraw Malaysia (PSM) memilih pasukan sepak takraw UPM mewakili negara untuk kejohanan itu.

Pasukan itu diketuai Mohamad Razizi Midin sebagai pengurus dan Ahmad Sufi

Mohamed Hashim sebagai ketua jurulatih.

Pemain terdiri daripada Muhammad Suhairi Sulaiman, Muhammad Anuar Saadon, Mustaqim Zainordin, Muhammad Danial Baharin, Wan Muhammad Anas Muhaimin dan Amir Aizad Mohd Roshanizam.

Razizi berkata kejayaan meraih satu gangsa itu

membuktikan skuad negara mampu bersaing dengan negara Asia yang lain walaupun persiapan penyertaan dalam masa yang singkat.

Beliau turut menghargai PSM yang memberi kepercayaan kepada UPM untuk mewakili negara dalam kejohanan sepak takraw pantai yang julung kali diadakan di peringkat Asia. - UPM

Azrol dan Atikah tercalon Anugerah Pengakap Dunia

SERDANG, 24 Julai – Dua pelajar Universiti Putra Malaysia (UPM), Mohd Azrol Hafizi Azman dan Atikah Che Ismail menyertai 12 orang dalam pasukan Walkside by Rovers Project melaksanakan projek pembinaan laluan pejalan kaki sepanjang 100 meter di Jalan Mesra, Dato' Keramat Kuala Lumpur.

Pembinaan laluan pejalan kaki itu menggunakan kira-kira 80,000 penutup botol plastik minuman yang dikumpulkan melalui pelbagai aktiviti seperti promosi kempen pendedahan kepentingan penjagaan alam sekitar kepada para pelajar sekolah dan universiti, pembersihan di jalan, serta hari terbuka di karnival, sektor korporat dan di media sosial.

Mohd Azrol Hafizi, pelajar Master Sastera (Bahasa Arab) UPM, berkata projek itu dijadikan model projek contoh melalui pelbagai kempen yang dalam menarik lebih ramai golongan belia di Malaysia dan luar negara untuk turut sama terlibat dalam aktiviti kesukarelawanan bersama komuniti setempat dalam melaksanakan projek berinovasi dengan mengutamakan konsep pemeliharaan alam sekitar ke arah Pencapaian Dunia Mapan SDGs (Sustainable Development

Goals).

Katanya, Anugerah Pengakap Dunia (Scouts of the World Award) diwujudkan untuk mencabar ahli pengakap dan bukan ahli pengakap daripada golongan belia berumur 15 hingga 26 tahun di seluruh dunia.

"Anugerah itu turut menawarkan peluang untuk memperoleh pengetahuan, kemahiran serta nilai yang diperlukan untuk menjadi warganegara dunia yang boleh memainkan peranan aktif dalam menjadikan dunia menjadi tempat yang lebih baik bermula dengan komuniti setempat," katanya.

Calon yang lulus penilaian projek mereka secara individu akan menerima Anugerah Pengakap Dunia (Scouts of the World Award) daripada Ketua Pengakap Negara Malaysia dan mendapat pengiktirafan dari World Organization of the Scout Movement (WOSM).

Anugerah itu yang merupakan anugerah berprestij di peringkat dunia akan memberi kuasa autonomi kepada anak muda menjalankan aktiviti sebagai sebahagian daripada undang-undang Pengakap yang menjadikan diri mereka berguna dan sentiasa menolong orang. - UPM

Psikologis Prof. Firdaus menang anugerah di Tehran

TEHRAN, 14 Julai - Ketua Jabatan Psikiatri dan pakar psikologi klinikal Universiti Putra Malaysia (UPM), Prof. Dr Firdaus Mukhtar meraih anugerah utama geran peralatan

penyelidikan di Mesyuarat Antarabangsa Neurosains dan Elektrofisiologi di Tehran, Iran yang berlangsung pada 9 hingga 14 Jun, 2019 baru-baru ini.

Selain hadiah geran, beliau

menerima sijil dan plak yang disampaikan oleh Dr Mohamed Norbakshah, Pengarah Urusan Science Beam selaku penganjur.

Kemenangan beliau kerana pembentangan penyelidikan ilmiah pembentukan profil neuropsikologi bagi pesakit Kecelaruhan Personaliti Borderline (Psikiatri), Tinnitus (Audilogi) dan Diabetes Mellitus (Perubatan) bagi memahami gangguan kognitif pesakit yang sukar dirawat.

Antara kriteria utama dalam penilaian geran itu adalah ketepatan masa pembentangan, kualiti kumpulan penyelidik, keupayaan aplikasi Neurofeedback atau Biofeedback sebagai penilaian dan kolaborasi antarabangsa yang konsisten.

Selain itu pemenang dipilih berdasarkan rancangan penyelidikan mereka, mempunyai Ph.D dalam bidang neurosains, fisiologi,

farmakologi, psikologi, kejuruteraan perubatan dan disiplin berkaitan.

Terapi biofeedback dan neurofeedback dilengkapi dengan biosensor, rakaman ketepatan tinggi, bateri boleh dicas semula dengan pemindahan data tanpa wayar mudah alih. Peralatan E-Wave yang dimenangi oleh Prof. Dr Firdaus boleh mengukur pelbagai isyarat fisiologi seperti gelombang otak, ketegangan otot, kadar degupan jantung, nadi denyut darah, konduktans kulit dan suhu badan. E-wave adalah teknologi yang memberikan gambaran yang sangat tepat mengenai isyarat dalam julat frekuensi yang luas (0-500 Hz). Terapi Neurofeedback boleh membantu seseorang yang mempunyai masalah tekanan, kemurungan, kerisauan, ADHD, Autisme, ketagihan, migrain, dan enuresis. - UPM

Pelajar antarabangsa layak ke Hult Prize London

Oleh Azman Zakaria dan Khairul Anuar

SERDANG - Kumpulan pelajar antarabangsa dari Universiti Putra Malaysia (UPM) layak ke pertandingan yang membentangkan idea perniagaan, Hult Prize Accelerator Summer Program 2019 di Ashridge Castle, London selama lima minggu.

Kumpulan yang dinamakan 'Banai' terdiri daripada empat pelajar UPM dari Bangladesh iaitu Tahzinul Islam, Akif Islam, Prokriti Wazed Sikder dan Tahiya Islam, menampilkan idea 'Makerspace Freelancing' untuk membantu belia dengan kemahiran berkualiti dalam bidang reka bentuk produk, multimedia, seni, muzik dan tarian serta masakan.

Ketua kumpulan, Tahiya Islam berkata mereka mencipta sistem pangkalan data untuk diisi oleh pelajar bagi menyertai pelbagai bidang kursus yang diminati dan seterusnya

berunding dengan pihak mereka.

"Pelajar yang mendapat kemahiran kursus ini akan mendapat peluang pekerjaan yang sesuai dengan kemahiran mereka," katanya.

Banai terpilih selepas berada dalam kelompok enam teratas pada pertandingan Hult Regionals Summit di Manila, baru-baru ini dan dipilih sebagai

pemenang pusingan 'wildcard'.

Di London, mereka akan menerima skim mentor, khidmat nasihat dan perancangan strategik untuk membangunkan prototaip dan merangka urusan niaga baharu.

Pasukan yang cemerlang pada program Hult Prize Accelerator di London akan layak menyertai 10th Annual

Hult Prize Awards & Gala di ibu pejabat Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu New York di mana pemenang akan menerima US\$1 juta dana start-up.

Hult Prize Challenge 2019 memfokuskan usahawan untuk membangunkan yaysan dan mencipta peluang kerja untuk 10,000 belia menjelang dekad akan datang. - UPM

TribunPUTRA Editorial Tribun Putra
Pertanian • Inovasi • Kehidupan

Tribun Putra
Editorial Tribun Putra
Tribun Putra diterbitkan oleh Pejabat Strategi Korporat & Komunikasi (CoSComm), Universiti Putra Malaysia. Tujuan penerbitan untuk menyampaikan maklumat melalui pelbagai berita, rencana, laporan semasa berkaitan pendidikan dan penyelidikan UPM. Surat dan kiriman artikel hendaklah di alamatkan kepada:

Editor Tribun Putra

Pejabat Strategi Korporat & Komunikasi (CoSComm)
Universiti Putra Malaysia 43400 Serdang, Selangor

PENASIHAT • Prof. Dr. Rusea Go **EDITOR** • Khairul Anuar Muhamad Noh **PENOLONG EDITOR** • Nisa Khairina Amirudin **WARTAWAN** • Azman Zakaria • Noor Eszereen Juferi • Noraida Ahmad Zaimi • Siti Nur Amanina Nazri **PENULIS BERSEKUTU** • Muhd Nazri Md. Yasin **JURUFOTO** • Marina Ismail • Noor Azreen Awang **PENYELENGGARA ONLINE** • Rosliza Ibrahim **PEMBANTU PENGEDARAN** • Suhaimi Yaakub

Keutamaan pemilihan berita dan foto dalam akhbar Tribun Putra ialah berita korporat yang memaparkan pencapaian utama UPM dan berita yang paling berimpak tinggi di peringkat negara dan antarabangsa. Berita yang tidak terpilih untuk disiarkan dalam akhbar Tribun Putra akan disiarkan dalam berita laman web rasmi UPM. Pemilihan berita dan foto ialah hak eksklusif Editorial Tribun Putra.

Telefon : 03-9769 6189 • **Emel** : khal.upm@gmail.com

Diterbitkan oleh Pejabat Strategi Korporat dan Komunikasi, Tingkat 3, Bangunan Canselor Putra, Universiti Putra Malaysia, 43400 UPM, Serdang, Selangor
Dicetak oleh UKM CETAK SDN. BHD. Aras bawah, Bangunan Penerbit UKM, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43650, Bangi Selangor.